

LASTEKAITSE KOHALIKU OMAVALITSUSE ÜKSUSES

JUHEND

Aruanne „Lastekaitse kohalikes omavalitsustes“ koostatakse kohaliku omavalitsuse üksuse andmete alusel lastekaitsealaste juhtumite, sh perekonnast eraldamise ja hooldamisele paigutamise andmete alusel. Aruande täitja jälgib, et aruandes esitatav info oleks kooskõlas sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistrisse (STAR) kantud andmetega (lastega seotud juhtumid, perest eraldamised, perekonnas hooldamisel või hooldusperes (enne ja pärast 01.01.2018 kehtinud sotsiaalhoolekande seaduse kohased nimetused) olevate laste arv).

Tabel 1. Lastekaitsealaste juhtumite menetlemine

Rida 01 – nende laste arv, kellega seotult menetleti lastekaitsealaseid juhtumeid (aasta jooksul) – aasta jooksul abi vajanud lapsed, kelle puhul on kohaliku omavalitsuse üksus algatanud juhtumi aruandeaastale eelnenud aastatel või aruandeaastal (KOV on teinud otsuse juhtumikorralduse algatamiseks vastavalt lastekaitseseaduse 6. peatükile, vt täpsemalt lastekaitseseaduse § 29).

Rida 02 – reast 01 need lapsed, kelle puhul algatati juhtum aruandeaasta jooksul (juhtumimenetlus on algatatud aruandeaastal).

Rida 03 – nende laste arv, kellega seotult kohalik omavalitsus lõpetas lastekaitsealase juhtumi (aruandeaasta jooksul) mistahes põhjusel, st seetõttu, et lapse/pere abivajadus sai rahuldatud, probleemid lahenesid, laps sai täiskasvanuks või pere kolis ära vm.

Rida 04 – reast 03 nende laste arv, kelle puhul kohalik omavalitsus lõpetas juhtumi aruandeaastal seetõttu, et lapse/pere abivajadus sai rahuldatud ehk positiivse lahendiga lastekaitsejuhtumitega laste arv (STAR-is juhtumimenetlus lõpetatud või ka passiivseks pandud staatusega).

Rida 05 – nende laste arv, kes on aruandvas kohalikus omavalitsuses perest eraldatud aruandeaasta jooksul (nii bioloogilisest perest kui lapsendaja- või eestkosteperest eraldatud lapsed), sh ajutiselt eraldatud lapsed, kes naasid perekonda.

Read 06–11 – aruandeaastal peredest eraldatud laste paigutamine aruandeaasta jooksul nende viimase paigutamiskoha järgi.

Rida 06 – nende laste arv, kes olid aasta jooksul perest eraldatud ja aasta lõpu seisuga paigutati eestkostele (eestkosteperre).

Rida 07 – nende laste arv, kes olid aasta jooksul perest eraldatud ja aasta lõpu seisuga paigutati asendushooldusele hooldusperre.

Rida 08 – nende laste arv, kes olid aasta jooksul perest eraldatud ja aasta lõpu seisuga paigutati asendushooldusele asenduskodusse või perekodusse.

Rida 09 – nende laste arv, kes olid aruandeaasta jooksul perest eraldatud ja on aasta lõpu seisuga ajutiselt suunatud saama turvakoduteenust (endise nimetusega varjupaik).

Rida 10 – nende laste arv, kes olid aruandeaasta jooksul perest eraldatud ja on aasta lõpu seisuga tagasi perekonda läinud.

Rida 11 – nende laste arv, kes olid aruandeaasta jooksul perest eraldatud ja on aasta lõpu seisuga mujal kui eelnimetatud (read 04–08), näiteks said täisealiseks ja alustasid iseseisvat elu, lapsendati vm.

Tabel 2. Hoolduspered, perekonnas hooldajad ja hooldamisel olevad lapsed

Tabelis 2 kajastatakse perekonnas hooldamisel olevaid lapsi ja neid hooldavaid peresid (enne 2018. aastat kehtinud sotsiaalhoolekande seaduse järgi oli nimetus „perekonnas hooldamine“) ning hooldusperes hooldamisel olevaid lapsi ja hooldusperesid (alates 2018. aastast kehtiva sotsiaalhoolekande seaduse järgi on nimetus „asendushooldusteenus hooldusperes“).

Veerus 1 kajastatakse hooldusperede arv ja veerus 2 hooldamisel olevate laste arv. Lapse hooldusperekonda paigutamine on asendushooldusteenuse pakkumine sobivas perekonnas, kelle liikmete hulka hooldamisel olev laps ei kuulu. Asendushooldusteenuse osutamisel hooldusperes võib teenust osutada füüsiline isik, kelle Sotsiaalkindlustusamet on kandnud sotsiaalhoolekande seaduse § 141 lõike 1 alusel asutatud registrisse (SHS § 45¹⁰ lõige 2 ja § 45⁶). Tabeli veergudesse 3 ja 4 märgitakse nende perekonnas hooldajate ja perekonnas hooldamisel olevate laste arv, kelle puhul on perekonnas hooldamiseks enne 01.01.2018 sõlmitud leping, mida jätkati sotsiaalhoolekande seaduse § 160 lõike 1¹ alusel.

Rida 01 – aruandeaasta lõpus hooldusperede või perekonnas hooldajate ja neis peredes hooldamisel olevate laste arv.

Rida 02 – aasta lõpu seisuga hoolduspered või perekonnas hooldajate pered, kus ei kõneleta ega mõisteta vabalt eesti keelt.

Read 03–05 – aruandeaasta lõpu seisuga hoolduspered või perekonnas hooldajate pered ja neis peredes hooldamisel olevad lapsed lähtuvalt peretüübist: kas tegemist on üksi last/lapsi hooldava täiskasvanuga (üks laps hooldav isik), abielu- või kooselupaariga (kaks last/lapsi hooldavat täiskasvanut) või muu perega (nt

lapsi hooldav täiskasvanu ja tema vanem(-ad), abielu- või kooselupaar ja nende vanemad ja täiskasvanud lapsed vmt).

Read 03 + 04 + 05 = rida 01.

Read 06–07 – aruandeaasta lõpu seisuga hoolduspered või perekonnas hooldajate pered ja neis peredes hooldamisel olevad lapsed lähtuvalt hoolduspere või perekonnas hooldaja koolitatuselt.

Rida 06 – perekonnas hooldajad, kes ei ole läbinud sotsiaalhoolekande seaduses sätestatud täienduskoolitust, mis on hoolduspere vanemale kohustuslik.

Rida 07 – hoolduspered ja perekonnas hooldajad, kes on läbinud sotsiaalhoolekande seaduses sätestatud hoolduspere vanemale suunatud täienduskoolituse.

Read 06 + 07 = rida 01.

Read 08–13 – aruandeaasta lõpu seisuga hoolduspered või perekonnas hooldajad staaži järgi (veerg 1) ja neis hooldamisel olevate laste arv (veerg 2).

Read 08 + 09 + 10 + 11 + 12 + 13 = rida 01.

Tabel 3. Lastekaitsetööd tegevad ametnikud kohaliku omavalitsuse üksuses (aasta lõpus)

Lastekaitseaduse § 18 punkti 1 kohaselt on lastekaitsetöötaja Sotsiaalkindlustusameti või kohaliku omavalitsuse üksuse ametnik, kes täidab talle lastekaitseaduses või muus õigusaktis sätestatud ülesandeid lapse õiguste ja heaolu tagamisel. Tabelis 3 näidatakse lastekaitsetööd tegevate ametnike arv kohaliku omavalitsuse üksuses sõltumata töötaja ametinimetusest.

Rida 01 – näidatakse nii osalise kui täisajaga lastekaitsetööd tegevate ametnike arv kohaliku omavalitsuse üksustes.

Rida 02 – näidatakse, kui palju lastekaitsetööd tegevaid ametnikke (reast 01) töötab sellel ametikohal täisajaga.

Rida 03 – näidatakse, kui palju lastekaitsetööd tegevaid ametnikke (reast 01) töötab sellel ametikohal osajaga.

Rida 04 – näidatakse ainult sotsiaaltöölase kõrgharidusega lastekaitsetööd tegevaid ametnikke. Siia alla kuuluvad erialad (nii bakalaureuse-, magistri- kui doktoritase): sotsiaaltöö, sotsiaaltöö ja rehabilitatsiooni korraldus, sotsiaaltöö ja sotsiaalpoliitika, sotsiaalpedagoogika ja lastekaitse, sotsiaalpedagoogika (sh rakenduskõrgharidus).

Rida 05 – näidatakse muu haridusega lastekaitsetööd tegevaid ametnikud.

Rida 06 – näidatakse kõigist lastekaitsetööd tegevatest ametnikest (reast 01, ridadest 04–05) ainult need, kes vastavad lastekaitseaduse §-s 19 lastekaitsetöötajale esitatud nõutele (nende ametnike arv, kellel on erialane ettevalmistus, kõrgharidus ja sotsiaaltöötaja kutse spetsialiseerumisega lastekaitsele).

Rida 07 – näidatakse ettenähtud lastekaitsetöö ametikohtade koormus kokku (vastavalt lastekaitsetöö ülesannete töömahule – täisaja puhul on ametikoha maht 1, osajaga lastekaitsetöö ülesannetega ametikoha puhul peaks hindama, milline koormus on ette nähtud lastekaitsetööks – 0,25; 0,5 vm).

Rida 08 – näidatakse ettenähtud ametikohtade koormustest (reast 06) täidetud ametikohtade koormused (vastavalt lastekaitsetöö ülesannete töömahule).

Rida 07 > = rida 08.